

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU

POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 6 października 1931 r.

Nr. 29

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polskich Inżyn. Kolejowych Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektryków Polskich,
Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.
Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stowarz. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.
Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Łucku.
Związek Inżynierów Drogowych.

Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Borysławiu,
Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn. w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.
Stowarzyszenie Techn. Okręgu Skarżysko-Kamienna.
Koło Architektów w Warszawie.
Związek Inżynierów Chemików Rzeczypospolitej Polskiej.

TREŚĆ:

Normalizacja w szeregach F. T. S. A—109
Odczyty A—112

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.
Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 28 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W piątek dnia 9 X. 1931 r. o godz. 8-ej wiecz. w Wielkiej Sali Stow. Techników odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym inż. JAN M. GRZYBOWSKI wygłosi odczyt p. t.: „Nadprodukcja w wielkim przemyśle St. Zjedn., jako jedna z przyczyn obecnego kryzysu gospodarczego.“ Po odczycie odbędzie się pokaz filmu kinematograficznego „Historja produkcji stali“

W piątek dnia 9 października 1931 r. inż. Jan M. Grzybowski wygłosi odczyt p. t.: „Nadprodukcja w wielkim przemyśle Stanów Zjednoczonych, jako jedna z przyczyn obecnego kryzysu gospodarczego“ Treść: Obecny kryzys gospodarczy w Stanach Zjednoczonych. Przyczyny rozwoju przemysłowego St. Zj.: postępy w technice, postępy w nauce. Stan obecny przemysłu maszynowego i produkcji przemysłowej w St. Zj. Przyczyny nadprodukcji. Nadprodukcja surowców. Nadprodukcja w przemyśle. Nadprodukcja w rolnictwie. Miejsce St. Zj. w handlu światowym. Równowaga przemysłowa. Stabilizowana produkcja. Racjonalizacja a analiza rynków. Potrzeba leaderów przemysłu. Potrzeba gospodarki planowej. Po odczycie odbędzie się pokaz filmu „Historja produkcji stali“. Film zrobiony przez United States Steel Corporation w Stanach Zjednoczonych. Ze względu na długość filmu tylko pierwsza jego połowa będzie pokazana na tem posiedzeniu. Druga połowa — dnia 16. X. 1931 r.

W następny piątek t. j. dn 16 b. m. — inż. J. M. GRZYBOWSKI będzie mówił na temat: „Rozwój i stan obecny przemysłu stalowego w St. Zjedn.“ Odczyt ilustrowany będzie przezroczami. Treść odczytu: „Powstanie przemysłu stalowego w St. Zjedn. Rozwój przemysłu stalowego. Andrew Carnegie, J. P. Morgan, sędziowie E. Gary, Charles Schwab i inni. Rozwój techniczny stalownictwa w ostatnich latach. Dzisiejszy stan przemysłu. Zapotrzebowanie stali. Produkcja stali, podział jej podług rodzaju żelaza i konsumentów. Rynek i ceny. Eksport i import. Wypadki w przemyśle. United States Steel Corporation.“ — Po odczycie odbędzie się pokaz drugiej połowy amerykańskiego filmu kinematograficznego: „Produkcja Stali“ United States Steel Corporation.

KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW

KOŁO INŻYNIERÓW CYWILNYCH zawiadamia kolegów, że następne zebrania miesięczne odbywać się będą, punktualnie o godz. 8-ej wiecz. w soboty: 3 października, 7 listopada i 5 grudnia. Roczne Walne Zebranie odbędzie się we wtorek dnia 29 grudnia r. b., punktualnie o godz. 7-ej wiecz. Tegoż dnia po ukończeniu obrad na Walnem Zgromadzeniu, odbędzie się zebranie towarzyskie.

KOMUNIKAT

Kancelarja Stow. Techników Polskich w Warszawie uprzejmie prosi P. P. Członków, którym są znane adresy niżej wyszczególnionych osób o łaskawe zakomunikowanie ich Kancelarji w celu uzupełnienia spisu adresowego:

1. Bartoszewicz Waclaw-chem. techn.	15. Kirchmayerówna Wanda-inż. roln.
2. Bogdanowicz Michał-techn. konstr.	16. Koskowski Romuald-inż. hydr.
3. Bromke Waclaw-inż. dr. i most.	17. Kolanowski Zygmunt-inż. techn.
4. Cętar Franciszek-inż. bud. masz.	18. Kracnodębski Kazimierz-inż.
5. Chrzanowski Bolesław-dyr.	19. Krzczkowski Jan St.-inż. techn.
6. Czernihowski Bolesław-inż. mech.	20. Kuczyński Paweł-inż. techn.
7. Domański Karol-inż. górń.	21. Landau Stanisław-dypl. inż. arch.
8. Eberlein Julian-inż. dr. most.	22. Łatyński Tadeusz-absolw. poli*
9. Głazek Waclaw-inż. dr. most.	23. Małowski Stanisław-inż. elektr.
10. Groszkowski Tadeusz-inż. dr. most.	24. Małachowski Paweł-agronom
11. Harusewicz Mieczysław-inż. hydr.	25. Olszewski Kazimierz-inż.
12. Janiszewski Kazimierz-inż.	26. Poradowski Stanisław-inż. techn.
13. Jussewicz Stanisław-inż. górń.	27. Pozowski Stanisław F.-inż. chem.
14. Kędziński Bronisław-inż. dr. most.	28. Ryl Jan Ryszard-inż. mech.

Polska Bibliografia Techniczna.

<p>P 1925 625.61
B Inż. Kol. Nr. 12
T PAWŁOWSKI A. inż. Z Kongresu Kolejowego w Londynie. Sposoby transportu na drogach ekonomicznych. 930 sl.</p>	<p>P 1930 633.63+631.8
B Gaz. Cukr. Nr. 11
T RUDNICKI BOHDAN. Niektóre obserwacje i wyniki prac, podjętych dla podniesienia wydajności plantacji cukrowej „Strzyżów” w r. 1929. 1340 sl. +7 tabl.</p>
<p>P 1925 385 (438)
B Inż. Kol. Nr. 12
T S/S. Sprawozdanie Ministra Kolei z gospodarki kolejowej w 1924/25 r. 1520 sl.</p>	<p>P 1930 338.4+381
B Gaz. Cukr. Nr. 11
T Światowy rynek cukrowy w 1929 roku 1930 sl. +16 tabl.</p>
<p>P 1925 625.171
B Inż. Kol. Nr. 12
T BYSTRZYŃSKI Z. inż. Kontrola robót torowych. 1160 sl. +1 wykres.</p>	<p>P 1930 664.12+543
B Gaz. Cukr. Nr. 12
T GRZYBOWSKI TADEUSZ inż. aminokwasy i związki pokrewne w produktach cukrowniczych, oraz metoda ich oznaczania. 1040 sl.</p>
<p>P 1925 662.66
B Inż. Kol. Nr. 12
T SULIMA SAMUJŁO AL. inż. W sprawie analiz węgla. 630 sl.</p>	<p>P 1930 664.1+6143-
B Gaz. Cukr. Nr. 12
T WAŃKOWICZ MELCHJOR. Walka z sacharyną 740 sl.</p>
<p>P 1925 333.322:656.2.07
B Inż. Kol. Nr. 12
T ŻYCKI A. inż. Sprawa mieszkaniowa pracowników kolejowych. 600 sl.</p>	<p>P 1930 664.12+613.2
B Gaz. Cukr. Nr. 13
T WASIEWICZ JAN. Apel do ziemian o wzmożenie spożycia cukru wśród włościan. 640 sl.</p>
<p>P 1931 725.4 + 69
B Archkt. i Bud. Nr. 3
T Gmach polskiej wytwórni papierów wartościowych 530 sl. +12 rys.</p>	<p>P 1930 633.63
B Gaz. Cukr. Nr. 13
T POGORZELSKI F. inż. Spostrzeżenia z badań nad odmianami nasion buraków cukrowych. 1470 sl.</p>
<p>P 1931 72 (494)+725.5
B Archkt. i Bud. Nr. 3
T LOOS ADOLF. Architektura 1840 sl.</p>	<p>P 1930 338.4+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 13
T Przemysł cukrowy we Włoszech 1450 sl. +4 tabl.</p>
<p>P 1931 728 1 (43)+669.14:69
B Archkt. i Bud. Nr. 3
T CIESLEWSKI ERNEST inż. Nowoczesne osiedla w Celle i Kassel. Przykłady racjonalnej budowy mieszkań małych i najmniejszych z zastosowaniem szkieletu stalowego. 1680 sl. +18 rys.</p>	<p>P 1930 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 14
T DZIEGIELEWSKI J. inż. Kilka uwag o saturacji ciągłej 1800 sl.</p>
<p>P 1931 725.18
B Archkt. i Bud. Nr. 3
T NORWERTH EDGAR. Domy mieszkalne funduszu Kwaterunku Wojskowego. 520 sl.</p>	<p>P 1930 633.63
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T M. N. Stacja Selekcyjna w Więclawicach, 1220 sl. +6 rys.</p>
<p>P 1931 725.945
B Archkt. i Bud. Nr. 3
T Nowe pomniki: 800 sl. +5 rys.</p>	<p>P 1930 664.12+664.15
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T DĄBROWSKI IGNACY. Suszenie wysłodków przy pomocy spalin, przesyłanych napowietrzonym przewodem rurowym. 1010 sl. +1 rys.</p>

„Organizacja wystaw“

Napewno nie jedną wystawę zwiedził każdy z szanownych kolegów. W niektórych brał udział żywszy czy to jako wystawca czy organizator czy jako sędzia.

Pozwalam więc sobie zwrócić się na łamach naszego organu do Kolegów prosząc ich by zechcieli przyczynić się do uporządkowania tych wielkich prac przy urządzaniu rozmaitych wystaw.

Wszyscy wiemy, że nie zawsze — a raczej wiemy, że przeważnie nie odnoszą one spodziewanego skutku — bardzo często są z nich niezadowoleni wystawcy, często słychać narzekania zwiedzających, a najczęściej niezadowolenia z orzeczeń sędziów co do przyznanych nagród.

Jesteśmy obecnie w chwili gdy żadna wystawa w kraju nie wisi nad karkiem, a więc mamy może najodpowiedniejszy moment do zastanowienia się co trzeba zrobić, żeby urządzana wystawa nie przesądząc narazie w jakiej specjalności czy też ogólna, była urządzoną tak jak byśmy chcieli ją widzieć, innemi słowy jak powinna być zorganizowaną wystawa któraby najlepiej odpowiadała celowi z punktu widzenia wystawców, zwiedzających, prawidłowego przyznania nagród i ogólnej korzyści kraju.

Zapytanie to skierowuję do tych Kolegów których sprawa dobrej organizacji wystawy interesuje i proszę uprzejmie żeby zechcieli swe myśli i postulaty przesać do Redakcji wiadomości Z. P. Z. T.. Chciał bym żeby one mogły się przyczynić do wyświelenia tego zagadnienia czy to przez podanie poszczególnych opinii w „Wiadomościach“, czy też przez opracowanie w jednym czy kilku artykułach myśli zawartych w odpowiedziach.

Ze swej strony ponieważ jako wystawca brałem udział tylko w jednej wystawie i w tej jednej przyznano mi jedną z najwyższych nagród, osobiście jako sędzia rzeczoznawca brałem udział w trzech innych wystawach, co zresztą wchodzi w zakres mej fachowości, ponieważ pracuję jako bezstronny i niezależny doradca, więc odczuwałem każdorazowo trudności przy pracach kwalifikacyjnych, — gdyż kryteria do sądenia mogą być bardzo różnorodnie układane.

Ponieważ jednak prawidłowe przyznanie nagród zależy najwięcej od ułożenia zawczasu wymagań od wystawców, — a te wymaganie w dużej swej większości pokrywa się z ogólnym apelem do wystawców trzeba więc ten ogólny apel czyli program tak układać by on przyświecał wystawcom, żeby on był w wykonaniu odczuty przez zwiedzających i ostatecznie mógł służyć za kryterjum do porównań między eksponatami.

Niech te luźne uwagi na ogólny temat jak powinna być zorganizowaną wystawa — skłonią szanownych kolegów do napisania do Redakcji choć kilka swych uwag.

Normalizacja w szeregach F. I. S.

Sprawozdanie komitetu narodowego, Czechosłowackiego F. I. S. na 6-te plenarne zebranie F. I. S. a w Paryżu we wrześniu 1931 r. (Inż. F. Julis.)

(Ciąg dalszy)

Np. wysokość naśrubków została zredukowaną na podstawie dokładnych badań o 0,2 wysokości, dotąd przyjętej. Tolerancje stali prętowej (sworzniowej) zostały ograniczone by lepiej dostosować jej przekroje do fabrykacji sworzni przez automaty. W licznych wypadkach normalizacja wprowadziła redukcje w programie ogólnej produkcji. Np. wyrabiano przed normalizacją 1119 typów i wymiarów rur stalowych bez szwu, po normalizacji wyrabia się ich tylko 116. Przed normalizacją istniało 316 typów łączy (spojen) odlewów kutych, po normalizacji pozostało ich tylko 39, redukcja więc osiągnęła 88%. Przed normalizacją było 7850 wymiarów i kształtów rur lanych oraz kształtek specjalnych wodociagowych i gazowych, po normalizacji pozostało ich zaledwie 1336. Warunki jakościowe i odbiorcze rur wodociagowych i gazowych ustaliły prostą próbę badania na ciśnienie hydrauliczne, która jest znacznie szybszą i mniej kosztowną, natomiast pewniejszą w zastosowaniu. Normalizacja klepki posadzkowej, dotycząca jej wymiarów i jakości, miała duże znaczenie przy ograniczeniu kosztów produkcji i sprzedaży, dając odbiorcy sprawiedliwą ocenę materiału różnej jakości i ułatwiając racjonalne użycie drzewa na wyrób deszczulek.

Normalizacja automobili wykazała konieczność zracjonalizowania produkcji oraz najpewniejsze środki redukcji cen samochodowych. Dzięki normalizacji pneumatyków (opon) zmniejszono ilość ich wymiarów z 212 na 35. Co się tyczy akcesorji to po normalizacji pozostawiono tylko 6 wymiarów obsad akumulatorów, 5 średnic dynamo, 3 rodzaje świec, 2 typy akumulatorów w 10 wymiarach; jeżeli dodać do tego ujednostajnienie wymiarów końcówek akumulatorów i jednolity typ osadzenia dynamo — widocznem jest, że dowolność zmieniono na ład, zabezpieczający zamiennosc części zapasowych i dający duże korzyści zarówno producentowi jak i odbiorcy. Podobny postęp normalizacji może być stwierdzony w lotnictwie. Rozwiązano częściowo ważne kwestje transportu lotniczego, a jednocześnie ujednostajniono te części samolotów, ewolucja których zdaje się już być ukończoną. Normalizacja taka nie przeszkodzi rozwojowi tej gałęzi transportu, doniosłość której stale wzrasta.

Stal węglowa została rozklasyfikowana dzięki normalizacji na grupy ściśle określone co do swych własności mechanicznych; jej cechy mogą być łatwo i pewnie określone zapomocą prostych doświadczeń. Każdy rodzaj tego materiału daje się łatwo zamówić i oznaczyć na rysunku przy pomocy specjalnego oznaczenia. Okreś-

lenia różnych rodzajów stali zapomocą barw — ułatwiają szybką orientację w magazynach. Uproszczone warunki odbioru przy dostawach i ułatwione próby badań zastąpiły kosztowne opracowanie warunków przyjęcia w każdym poszczególnym wypadku. Prosty podział i nomenklatura, oparta na ścisłym dostosowaniu do słownictwa światowego, ułatwiły stosunki z zagranicą. Bardzo dobre wyniki otrzymano przy normalizacji profili walcowanych. Ilość kątowników równoramiennych ograniczono ze 150 do 70, teowników z 30 do 14, szyn kolejek kopalnianych i polnych z 45 do 7. Zmniejszenie ilości profili szynowych do 7 odmian, dobrze dobranych z punktu widzenia technicznego, spowodowało znaczne ograniczenie ilości urządzeń walcowniczych i to nie tylko dzięki redukcji wyrabianych typów szyn, lecz wobec ujednostajnienia wymiarów złączek do nich i t. p. — co dało w wyniku istotną redukcję wydatków hut stalowych. Normalizacja rozstawu szyn na kolejach przemysłowych doprowadziła do zmniejszenia ilości typów z 70 do 5, ułatwiając jednocześnie ujednostajnienie budowy podwozi wagonetkowych.

Normalizacja odcieni barw dla celów lakierniczych ograniczyła ilość ich odmian z 600 do 18, w czem objęto już barwy białą i czarną. Tak znaczna redukcja nie tylko usprawniła wytwórczość, lecz ułatwiła pracę handlu detalicznego, w którym klienci żądali często wielu odmian różnie łączonych odcieni.

Należy wspomnieć również o pewnej ilości norm zwanych „specyfikacjami“, które uporządkowały z powodzeniem stosunki prawne i techniczne między wytwórcą i spożywcą w różnych gałęziach produkcji. Są to np. przepisy badań urządzeń chłodniczych, zawierające metody badań i przyjęcie tych skomplikowanych instalacji, rozmaitość których stale się zwiększa: także przepisy dotyczące wind, w których nie tylko zwiększono bezpieczeństwo ich obsługi lecz i szybkość zgodnie z wymaganiami obecnego życia. Ścisłe przepisy badań i odbioru instalacji wind są gwarancją dla kupującego, że otrzyma on wyrób jakościowo dobry i zgodny z przeznaczeniem. Dzięki tym przepisom produkcja krajowa uzyskała solidne podstawy konstrukcyjne budowy wind i podnośników, normalne warunki sprzedażne, jak również wzory dla oceny jakości wyrobów.

Normalizacja szczegółów konstrukcyjnych parowozów podjęta przed wielu laty znacznie skróciła obecny czas naprawy, podczas którego maszyny zostają wycofane z obiegu, a tem samem zwiększyła ogólną sprawność parowozów.

Wielkie znaczenie przepisuje się przez cały przemysł mechaniczny Czechosłowacji niedawno ogłoszonej normie pasowań. System pasowań zawdzięcza swe powstanie potrzebom nowoczesnej, racjonalnej fabrykacji odrębnych części maszyn i aparatów, które w interesie zamienności wymagają prostej i precyzyjnej metody wykonania, niezależnej od wyczucia robotnika, przy pomocy której da się skontrolować czy rzeczywiste wymiary wykonywanych przedmiotów są w granicach ustalonych i dopuszczalnych; t. j. inaczej mówiąc, metoda ta wymaga pracy ściśle ograniczonej jakości. Prace, dotyczące tej normy rozpoczęto przed 8 laty gdy nie istniał własny system pasowań, prócz kilku obcych zagranicznych systemów, wprowadzonych w 1/5 ilości fabryk przemysłu mechanicznego. Czechosłowacki system pasowań ułożony i zastosowany w życiu przez kilka przedsiębiorstw czyni możliwym użycie nowoczesnych, prostych przyrządów sprawdzających

i osiągnięcie takiej dokładności wykonania, że różne części zapasowe stają się wymiennymi bez późniejszego ich dopasowywania.

Idea systematycznej normalizacji zakorzeniła się również w budownictwie. Przepisy obliczeń statycznych konstrukcyj nadziemnych w ogólności, a w szczególności konstrukcyj betonowych, żelaznych i drewnianych, oparte na dotychczasowych doświadczeniach w tym względzie — stworzyły solidne i proste podstawy obliczeń, projektowania i odbioru tych konstrukcyj. Nawet prace różnych rzemieślników, zatrudnionych przy budowie, zostały planowo uporządkowane w szczegółowych przepisach umów i dostaw. Dotąd opracowano dokładnie przepisy robót stolarskich, okuwniczych i malarskich, można stwierdzić że, praktyka dowiodła ich użyteczności. Przystąpiono do opracowania przepisów wykonawczych dla innych rzemiosł. Normalizacja drzwi i okien dla domów mieszkalnych zredukowała nie tylko ilości ich kształtów i wymiarów, lecz i czas ich dostawy, gdyż umożliwiła bezpośrednio ich otrzymanie ze składów, co spowodowało znaczne przyspieszenie konstrukcji budowy. Normalizacja kamieni drogowych (brukarskich), ukończona ściśle w chwili rozpoczęcia w państwie gruntownej rekonstrukcji dróg, ułatwiła masową fabrykację w przemyśle kamieniarskim i przyczyniła się do regularniejszej i dokładniejszej eksploatacji kamieniołomów.

Wyliczenie wzmiankowanych wyżej wyników nie jest całkowicie. Nie należy zapominać o oszczędnościach i korzyściach, uzyskanych dzięki normalizacji w przemyśle elektrotechnicznym. Proste i ścisłe normy opisowe jednostek elektrycznych, systemów prądów, natężeń, maszyn i aparatów elektrycznych, przewodów i kabli, urządzeń oświetleniowych i instalacyj elektrycznych wysokiego napięcia i ich obsługi, instalacyj domowych, połączeń z siecią, urządzeń elektrycznych górniczych i fabrycznych, aparatów terapeutycznych, konstrukcyj antenowych i t. p., jak również normy odbiorcze różnych maszyn i aparatów elektrycznych, ich części zapasowych materiałów instalacyjnych i szereg innych przyczyniły się wielce do szybkiego rozwoju elektryczności w Czechosłowacji i do statecznego bezpieczeństwa instalacyj elektrycznych. Ważne prace wykonano też w dziale elektrowni (centrali elektrycznych), z punktu widzenia elektryfikacji kraju po wojnie. Normalizacja objęła tu nie tylko same produkty lecz również przepisy wykonania prac. Rezultaty, otrzymane w Czechosłowacji, są bardzo znaczne, choć nie dadzą się jeszcze oszacować pieniężnie. Elektrownie krajowe bardzo prędko wprowadziły w życie normy opracowane, doceniając w nich wyniki doświadczenia ogółu. Normy szczegółowe na różne drobne aparaty elektryczne: żelazka do prasowania, wchłaniacze pyłu, lodownie, bezpieczniki, wtyczki i t. p. ustaliły je inolita kalkulację, główne wymiary i gatunki, badania i gwarancje, ulepszając jakość wyrobów, wydajność produkcji i bezpieczeństwo użycia. Unormowane wyroby elektrotechniczne są obecnie poddawane regularnej kontroli i zaopatrywane w cechy jakościowe na dowód tego, że wyrób odpowiada całkowicie odnośnej normie. Miarkuje się w ten sposób izolatory, przełączniki, lampy żarzenia, żelazka do prasowania, pyłochłony, aparaty kuchenne do gotowania, lodownie elektryczne, aparaty terapeutyczne i t. p. Dzięki temu znakowaniu kupujący je ma ułatwiony wybór i nabywa produkt gwarantowanej jakości.

Przykłady przytoczone powyżej wykazują ogólne korzyści normalizacji narodowej. Staje się widocznem, że normalizacja dostarcza korzyści nietylko producentom, kupcom i spożywcom, lecz także i gospodarce narodowej w ogólności. Systematyczna normalizacja ułatwia fabrykację masową, umożliwia wspólną reklamę i kolektywną organizację produkcji i sprzedaży. Wynikiem jej jest skrócenie czasu dostawy, większa stałość pracy przemysłu, uregulowanie produkcji, ulepszenie stosunków między wytwórcą a odbiorcą, złagodzenie kryzysu w przemyśle i wahań w natężeniu rynku pieniężnego. Zasada podziału pracy może być zastosowana przy wyrobach normalnych znacznie lepiej niż przy każdej innej produkcji. Bez normalizacji praca ciągła (na konwoyerach) staje się niemożliwą. Produkcja przemysłu mechanicznego w ogólności oparta jest na normalizacji. Krótko mówiąc, normalizacja jest ważnym środkiem zrationalizowania i usystematyzowania życia ekonomicznego w kraju.

Inżynierowie Czechosłowaccy są przekonani, że współpraca normalizacyjna krajów słowiańskich jest najbardziej skutecznym środkiem do wzajemnego zbliżenia narodów słowiańskich. W rzeczywistości trudno znaleźć lepsze pośrednictwo w realizacji stosunków ekonomicznych zewnętrznych jak współpraca inżynierów słowiańskich na polu normalizacji. Na drodze tej walory realnej pracy technicznej słowiańskiej przyniosą nietylko wzajemne poznanie, lecz także przyuczą do zupełnego zaufania między poszczególnemi narodami, opartego na pracy technicznej, naukowej i praktycznej. Inżynierowie Czechosłowaccy ponownie podnoszą konieczność zorganizowania prac normalizacyjnych w krajach słowiańskich. Dotyczy to przedewszystkiem Jugosławiji i Bułgarii, gdzie normalizacja narodowa nie została jeszcze zorganizowaną. W kolejnej sekwencji winno być głównem zadaniem tych inżynierów słowiańskich, których normalizacja bezpośrednio obchodzi, popieranie wszelkimi rozporządzalnemi środkami utworzenia organów narodowej normalizacji w dwóch krajach wspomnianych. Jest to nieodzowny warunek nietylko rozwoju współpracy inżynierów słowiańskich, lecz także realizacji wielkich idei zbliżenia krajów słowiańskich. Szczere i przyjacielskie stosunki między inżynierami czechosłowackimi i polskimi na polu normalizacji winny posłużyć za podstawę do dobrego rozwoju normalizacji słowiańskiej w ogólności.

Odczyty

Dnia 2 października r. b. odbyło się posiedzenie Techniczne w Stow. Techników w Warszawie na którem wygłosili odczyty: p. inż. Piotr Drzewiecki p. t. „Regulacja i zabudowa m. Warszawy“, oraz arch. Stanisław Różański p. t. „Podstawy planowania w regulacji m. Warszawy“.

- P 1930 664.12
 B Gaz. Cukr. Nr. 16
 T SZYFER L. Sposób roboty bezproduktowej, stosowany przed laty pięćdziesięciu, polegający na dodawaniu odcieków cz. 1-ej cukrzyzy do dyfuzji 790 sł.+3 tabl.
- P 1930 664.12+621.65
 B Gaz. Cukr. Nr. 16
 T ŁAGUNOW S. inż. O pompach „Elmo“ 1620 sł.
- P 1930 621.65
 B Gaz. Cukr. Nr. 16
 T PRAWDZIC - LAYMAN L. dypl. ch. techn. Kilka słów odpowiedzi p. Łagunowi 600 sł.
- 1930 664.12+658.5
 P Gaz. Cukr. Nr. 17
 B WERKENTHINOWNA M. Przyrząd do automatycznej i ciągłej kontroli saturacji według patentu E. Krausa 2160 słów + 1 rys.
- 1930 338.4+382
 P Gaz. Cukr. Nr. 17 i 18
 B Wywóz cukru z Polski, oraz przywóz cukru obcego do Polski 1929 w świetle statystyki urzędowej. 1800 sł. + 28 tabl.
- 1930 664.12
 P Gaz. Cukr. Nr. 18
 B Z. P. Zapatrywanie Jędrzeja Śniadeckiego na cukier z buraków. 400 sł.
- 1930 664.12+339
 P Gaz. Cukr. Nr. 19
 B F. Spożycie cukru w I półroczu 1929/30 roku w głównych krajach Europy oraz w St. Zjednoczonych Ameryki. 480 sł. 4 tabl.
- 1930 664.12
 P Gaz. Cukr. Nr. 19
 B MARTINEK RYSZARD inż. Ulepszenia w krajalniach do buraków. 1000 sł. + 7 rys.
- P 1926 65.01(06)(438)
 B Przgl. Org. Nr. 1
 T Instytut Naukowej Organizacji. 250 sł.
- P 1926 65.01(06)(438)
 B Przgl. Org. Nr. 1
 T Sprawozdanie z działalności Instytutu za r. 1925. 840 sł.
- P 1926 65.01(06)(438)
 B Przgl. Org. Nr. 1
 T Program działalności Instytutu Naukowej Organizacji. 490 sł.
- P 1927 658.622
 B Przgl. Org. Nr. 1
 T RAŃIEWSKI STANISŁAW inż. gór. Zastosowanie naukowej organizacji w górnictwie 850 sł.+2 rys.
- P 1926 92 (Fayol)+65.012
 B Przgl. Org. Nr. 1, 2 i 3
 T Teslar J. A. mjr. dr. Henryk Fayol i jego nauka o administracji (1841—+1925) 1920 sł.
- P 1926 331.004
 B Przgl. Org. Nr. 1 i 2
 T Taylor F. W. Wydajność pracy urzędników państwowych 1320 sł.
- P 1926 33.01+331.4
 B Przgl. Org. Nr. 1
 T SZPACZEK STANISŁAW inż. Ekonomia i praca kobiet (spolszczyli I. Szka, i inż. K. H.) 650 sł.
- P 1926 65.01+063
 B Przgl. Org. Nr. 1
 T K. A. Współdziałanie w rozwoju naukowej organizacji na terenie międzynarodowym 700 sł.
- P 1926 65.01(063)
 B Przgl. Org. Nr. 2
 T Stała delegacja międzynarodowych kongresów naukowej organizacji 280 sł. 6 rys.
- 1926 92 (Mauro F. prof.)
 P Przgl. Org. Nr. 2
 B Prof. inż. FRANCISZEK MAURO
 T 240 sł.
- 1926 063 (=918)
 P Przgl. Org. Nr. 2
 B Zjazd Inżynierów Słowian w Warszawie. 180 sł.
- 1926 6..00.7(063)
 P Przgl. Org. Nr. 2
 B Trzeci Międzynarodowy Kongres Inżynierów Doradców. 180 sł.
- 1926 6..00.7(063)
 P Przgl. Org. Nr. 2
 B MAURO FRANCESCO (Medjolan) prezes Ente Nazionale Italiano per l'Organizzazione Scientifica del Lavoro; prezes Stałej Delegacji Międzynarodowej Kongresów Naukowej Organizacji, członek Masarykowej Akad. Pracy Rola inżynierów doradców w naukowej organizacji pracy. 1020 sł.
- 1926 658.5
 P Przgl. Org. Nr. 2
 B SMIGIELSKI JAN inż. techn. Teoria harmonogramów w zastosowaniu do mechanicznej obróbki. 1080. sł.

PIERWSZA WYSTAWA BETONOWA

Komitet Organizacyjny I Polskiego Zjazdu Żelbetników przystąpił do zorganizowania pierwszej w Polsce, a nawet Europie Wystawy Betonowej, poświęconej przedstawieniu w sposób dydaktyczny i handlowy wszystkich gałęzi rodzimego przemysłu, związanych ze stosowaniem cementu względnie betonu.

Ponieważ obecny kryzys gospodarczy nie pozwoliłby większej ilości firm wziąć udziału w Wystawie, stoiska będą przydzielane poszczególnym firmom zupełnie bezpłatnie, co gwarantuje zgóry całkowite powodzenie Wystawy.

Wystawa ta odbędzie się w dniach 21 — 23.XI włącznie w hali wystawowej przy ul. Bagateli 3 w Warszawie.

W roku 1932 ukaże się w języku Francuskim jubileuszowe 20 wydanie rocznika Technicznego.

p. t. MUHTARA NACI.

Redakcja tego rocznika prosi o przesyłanie ogłoszeń pod adresem. Redaktor. MEHMED NADJI-BEY Berlin W 30
Roeuheimerstrasse 8.

29. Sługocki Bronisław-inż.	37. Wiszniewski Walery-inż. mech.
30. Szal Jan-inż. dypl.	38. Wołkowiński Taras Miecz.-inż. bud.
31. Szymański Jerzy-inż. hydr. i mech.	39. Załęski Edward-przemysłowiec
32. Szymański Kazimierz Em.-szef biura	40. Zawadzki Piotr Stanisław-inż. kom.
33. Smielewski Antoni-tech. mech.	41. Zawadzki Stanisław-inż. kom.
34. Tołoczko Kazimierz-inż. arch.	42. Zbieracki Czesław-techn.
35. Urbanowicz Józef-inż. górń.	43. Zozuliński Antoni-inż.
36. Węgrzyn Jan-inż. mech.	44. Zórawski Konstanty-inż. techn.

POSADY WAKUJĄCE:

- 56—SZKOŁA TECHNICZNA poszukuje INŻYNIERA-ELEKTRYKA z praktyką zawodową i pedagogiczną na stanowisko nauczyciela elektrotechniki. Szczegółowe oferty z życiorysem do administracji pisma pod nr. 56.
- 58—Biuro Techniczno-Handlowe, które jest jednocześnie przedstawicielem klubu b. poważanych fabryk zagranicznych, poszukuje współpracowników z pewnym udziałem kapitału: inżyniera narzędziowca (konieczna znajomość jęz. niemieckiego i inżyniera-ogrzewnika. Zainteressowani specjaliści proszeni są o nadsyłanie zgłoszeń do adm. pisma pod nr. 58.
- 60—Wakuje stanowisko kierownika warsztatów metalowych w Państwowej Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej w Białymstoku. Inżynierowie-mechanicy z dłuższą praktyką warsztatową mogą składać podania z załączeniem odpowiednich dowodów do Kuratorjum Okręgu Warszawskiego (Warszawa, Bagatela 12).

POSZUKUJĄ PRACY:

- 63—ODLEWNIK na kierowniczym stanowisku w jednej z większych odlewni Polski, inżynier-metalurg, szuka posady. Znajomość języków obcych. Zgłoszenia do Administracji pisma pod nr. 63.
- 65—DYPLOMOWANY INŻYNIER-MECHANIK, lat 29. z kilkuletnią praktyką przeważnie konstruktorską przy budowie parowozów, obeznany z naprawą samochodów, nowoczesną organizacją fabryk, władający biegle niemieckim, nieco francuskim i rosyjskim, poszukuje posady. Pierwszorzędne referencje i świadectwa. Łaskawe zgłoszenia pod nr. 65 do administracji pisma.
- 67—INŻYNIER z dłuższą praktyką, specjalista ruchowic od turbin i kotłów parowych oraz gospodarki cieplnej. Łaskawe zgłoszenia pod nr. 67.
- 69—Tłumaczeń z angielskiego i francuskiego poszukuje współpracownik pism technicznych, mający doświadczenie w tego rodzaju pracy. Zgłoszenia do adm. pisma pod nr. 69.
- 71—INŻYNIER-MECHANIK z 20 letnią praktyką, ostatnie 7 lat na dyrekcyjnych stanowiskach w fabrykach. Gruntowne znajomości nowoczesnych sposobów zarządzeń i kalkulacji. Łaskawe zaofiarowanie prosi nadsyłać pod nr. 71 do adm. pisma.

„TECHNIK” 12

Dwutygodnik poświęcony sprawom

Redakcja i Administracja:
Kałowiec, Ligonia 30, II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12,
półroczna zł. 6, kwartalna zł. 3.

Numer pojedynczy 50 gr.

górnictwa,
hutnictwa,
przemysłu
i budownictwa.

KATALOG

KSIĄŻEK, CZASOPISM
I ODDZIELNYCH
BROSZUR z DZIEDZINY

„POLSKIEJ TECHNIKI”

WYDANYCH OD ROKU 1918 DO 31 GRUDNIA 1928

UKAZAŁ SIĘ
Z DRUKU NAKŁADEM
Z W I A Z K U
POLSKICH ZRZESZ.
TECHNICZNYCH